

ninach. Tute pjenješy chzedža wužicž sa šałożenje wožebiteho fonda sa nowe pišcžeje.

Se Šerbow a š dalofa.

Se wšow. Po wulkej šmudžazej horzocže pšchindže šobotu, 12. junija, a potom w nozŕy t njedželi wošłódnjenje š nje-wjedrami a š dešcžemi. Ale wono pšchindže na naše wšy a jich hona jara wšchelato. Esu jich došcž wšow, kotrež džafne a wješke wuśnawaja: „Šnadnišo a milišo njemožeshe prošcženje pšchincž, njech tež njewjedra jo pšchewo-džachu!“ A njedalofa tutnych wšow šu druhe, na kotrež šo w nozŕy dešcžit lijeshe, kidašhe pšchi blyštanju a hrimanju. Tam šu pucže a pola čerpike, pšchi wšchēm lecžu pak mje-nje abo dozŕta niz žita. Bě džē pšchi wšchēm njewjedrie čžicho. Tež tu a tam dŕyri Bože njewjedro, wožebje wošłó Budŕ-šchina, w Delnjej Rinje šo šłomjana fajma wotpali a we Wownjomje bróžen. Tajlich šchłodow pak, fajkež š druhich kŕajinow šdželuja, njeje našłato. Bohu budž džaf! Šhto šu čžłowjekojo pšched a pod tajšimi šjewjenjemi pšchirodŕy? Tež w 20. lētšotku ničžo wjažŕy hacž w pŕjedawšchich lētšotkach! To šažo po tajkej nozŕy a tajkej šobocže dŕŕbjeshe tola tóždŕy šchescžijanški ratar njedželu š wožadu w Božim domje Božu šlužbu šwjecžicž. Hacž šu ratarjo tute „šwjate dŕŕbjecž“ šacžuli a čžinili, wo tym šu Bože domŕy šwēdcžile a šwójbne domŕy. Mŕy Evangelšŕy štejimŕy w tutym mēžazu pod bibliškim šłowom: „Knježe, šhto chzesch Tŕy, šo bŕych čžiniš?“ Kaž w horzocže a šłóncžnych pŕuhach tak pšchindže w mišym, wo-šchewjažym dešcžiku a runje tak w šliwčach, w blyštach, w hrimanju t nam wšchittim bójške pohnuwanje, wabjenje, nu-šowanie, tuto pŕaščenje šebi šajicž we šwēdomju, we wutrobje haj š ertom, a šo pŕašhecž: „Knyeže, šhto chzesch Tŕy, šo bŕych ja čžiniš? Haj, Knyeže, šhto chzesch Tŕy š tutym wšchēm, šhtož šo šława, šo bŕych ja čžiniš?“ A šdobom bŕy wu-šlyšchal a šrosumiš tež to wotmošwjenje! „Dŕŕbiš šo Boha bojecž a jeho lubowacž! Dŕŕbiš šo modlicž a džafowacž! Dŕŕbiš šo modlicž a pŕošŕecž a dobropŕošŕecž! Dŕŕbiš wē-ricž a šo Bohu dowēricž!“ A hđŕž ratarjo nētš w bēhu tŕy-đženja šhonja wšcho, šat je to šobotu a w nozŕy t njedželi bŕylo, pšchindu džēŕža š nowa a jich wjažŕy šwjecžicž Bohu w jeho domje njedželu, šo džafujo, pŕošcho, dobropŕošcho. Ratarjo wēđža šo tola tak šwjafani a šroščeni š pšchirodu a pódu a šo toho šhwala. Woni šu tohodla tež se štworicželom pšchirodŕy a pódŕy tak šjednocženi a wo tym šwēdcžja š tym, šo jemu šlužja tež njedželu w jeho domje a w šwojim domje. Šnajmjeišcha to wšchudžom tam tak je, hđžēž šchescžijanški ratar w šchescžijanškej wērie šŕnje a žnēje po štarym pobož-nyh hežle: Špēwaj a džēłaj!“ a se šwojej šwójbu w šwojim štatofu šo špŕawnje a pobožnje žiwi, čžinjo hežlo a šłowo Biblije: „Ja a mój dom, mŕy chžemŕy tomu Knješej šlužicž!“ Šo bŕy Bóh tón Knješ namafal we wšchēch štatofach našchich wšow wšchēch tak čžinjo, njech wón pšchindže se šłóncžnym wjedrom njech š dešcžom a š njewjedrom!

Š Wóšporka. Šašo šobotu, 12. junija, w nozŕy njewjedra po Lužizŕy čžahachu, dŕyri blyšt do našeho Božeho domu a do šarŕy. We wobēmaj domomaj našta šchłoda, wožebje w šarje w študowanškej šštwje, hđžēž šo šapali. Tola šo pŕadži, woheŕ hŕydom šhašhecž. Macžinjena šchłoda w žŕŕwi a w šarje je wobšchērna; ju wotštronicž, budže šebi wjetšchich šŕēđłow žadacž. Dešcžit je w našej bližškej wošłolinje, na

pšch. t Lubijej mile pšchischol a njeje šchłodowanjom našłato; nēšhto dale, t Rodežam a t Bēkej Šorje, šu dešcže šŕyl-nišhe bŕyke, haj, je šo lašo.

Š Lubija. Dotalny dohladowat evangelškeje młodžiny Lubijškeho wofŕježa, Šoršt Thümmeler, je šwoje tudomne šaštojšŕwo wopuščcžil a je dužŕy do Šuhošłowjanškej. Wón bu do Šuhošłowjanškeje powołany, šo bŕy tam pšchewšat do-hladowašŕwo a wjednišŕwo evangelškeje młodžiny w evan-gelško-šchescžijanškej žŕŕwi Augsburgškeho wuśnacžja Šuho-šłowjanškeho kŕaleštwja. Wón bē hižo 1933 hacž 1935 w po-dobnym džēle w Božniškej. Do noweho šaštojšŕwa je jeho powołalo Guštan-Adolšske towašŕwo w pšchesjenošcži š wu-šŕajnym hamtom Němškeje evangelškeje žŕŕwje.

„Bethel“. Šhto njebŕy nēšhto wēđžal wo Bethelu, tu-tyh mēšcže lubošcže w Němškej? Wono šwjecžit lētšja jubilej 70lētneho wobšłacžja. Š maleho bŕŕškeho kublešchka, kotrež tehđŕy kupichu, ščžinichu wothładarnju ša epileptišchich. W bēhu lētđžēšłatłow šroščje š tuteho maleho šapocžatka hobŕški wu-šław, žŕle mēšto, w kotrymž je džēŕža 57 wothładarnjom. Rónž junija chzedža tutón jubilej šwjecžicž. Ša njón wu-šławorja tež wuštajeŕžu, kotraž ma pŕašacž wobšchērne škut-łowanie Bodelšchwinghoweho džēłta.

Bibliški pucžniš.

4. njedžela po šwjatej Tŕojizŕy, 20. junija: Šesuš wot-molwi: Še-li šo teho dla mje pŕyčacže, dŕa wošłajcže tŕych na pošłoj. Šana 18, 8. — Łuť. 6, 36—42. — Šłalm 112, 5—7. — Wopŕawdže wšchittko moje dla šŕy wošłal tŕy, ach, čžehodla šŕym ja tak njedžatłomŕy, šo twoju luboščž šapomŕnju, na mo-ju šbóžnošcž njemŕšlu? Ach, šat šŕym njeduchomŕy! Žionške šłóšŕy 66, 3.

Póndžela, 21. junija: Šhtož pšchewinje, temu šo žana šchłoda šłacž njebudže wot druheje šmjercže. Šjewj. Šan 2, 11. — K. 428, 1. — Šebr. 1. — 1. Kŕon. 29, 1—19.

Wutora, 22. junija: W nozŕy pak džēšhe Knješ we wi-đženju t Šawošej: Ničžo šo njeboj, ale řēčž a njemjelcž. Šchetož ja šŕym š tobu a ničto šo nješmē šwažicž, šo bŕy tebi ške čžiniš. Šap. šł. 18, 9. 10. — K. 428, 11. — Šebr. 2, 1—8. — 1. Kŕon. 29, 20—28.

Šsrejda, 23. junija: Duž džēšhe Šesuš t Šētrej: Tŕŕŕi twój mjecž na šwoje mēšto; pšchetož šhtož mjecž wošmje, tón dŕŕbi pšches mjecž kónž wšacž. Matth. 26, 52. — K. 191, 2. — Šebr. 2, 9—18. — 1. Kŕal. 3, 1—15.

Šchłwórtš, 24. junija: Teho dla dŕŕbicže wŕy došłonjeni bŕycž runje jašo tež wašch Wótž w njebješach došłonjany je. Matth. 5, 48. — K. 478, 6. — Šebr. 3, 1—11. — 1. Kŕal. 5, 1—12.

Šłatš, 25. junija: Džeržmŕy to pŕšnacže nadžije a nje-motajmŕy šo; pšchetož šwērnŕy je tón, kiž je šłubiš. Šebr. 10, 23. — K. 165, 3. — Šebr. 3, 12—19. — 1. Kŕal. 8, 1—14.

Šsobota, 26. junija: Komorniš pak po šwojej drŕšŕy š wježeloscžu čžehnješhe. Šap. šł. 8, 39. — Šebr. 4, 1—13. — Šrudn. šł. 3, 22—32. — Šhto je, kiž šrudne pŕacže? Ša pŕłacž njemožŕy, mi wutroba wšcha šłacže, šo jara wježelu. Mi šłónžo, kiž mje šhŕēje, je Šesuš Šhŕyštuš šam; hđŕž wón šo na mnje šmēje, ja mam, šhtož pŕžadam. K. 428, 12.

Ššłłowanje.

Šŕēđłowanje ša 4. njedž. po šwj. Tŕ. dŕóndže pšchepošđže. Ša 5. po Tŕ. Šch. w B. — Ša 6. po Tŕ. K. w B.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swó, bny statok,
A twój sw jatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske njedźelske łopjeno

Saložil 1891 Khrjebjanfil farać dr. theol. a fil. Bjedrich Sella.

W Budyschinje

27. junija 1937

Baužen

5. njedźela po šwj. Trojizy.

Luf. 5, 1—11: „Jesuz naž powoła.“

„Njeh ty spěwaš, swěrnje dželaš wschědne dny; džeń pak šwjatny, duški daty, wotpočń ty!“ tak štrowi naž kóždu njedźelu našch lubny „Bomhaj Bóh“; a hdyž šmy wschědny džeń pilnje šo prózowali, chzemy njedźelu, na Božim dnju, Bože šwjate šłowo w jeho šwjatnižny šlyšec. Njeje to ja naž wschittich šamo wot šo šrosumliwe? Ale tola šnano šo prašamy: Čehodla trjebamy dozŕla Bože šłowo ja našche wschědne džěło? Njeje to něšto šwjate, něšto žyly hinajšche hač našche prózowanja na wschědnym dnju. Šhto móže nam Bože šłowo a předomanje wo Božim kraleštwje pomhać, hdyž wošebje w našchim čašku husto tak podarmo a bjes wschittkeho wuspěcha džělamy? A nawopať: Šhto móžemy njedźelu tam, w Božim domje, přiched Jesužowymaj woczomaj namać, kiž šmy tola tak wobčeženj š našchimi štarosćemi a w našchej nušy?

„Ale hlejće, šhto naž Bože šłowo, šwjatny ewangelij, wučy: Jesuž přichidže k nam, wón přichidže k tebi a ke mni špředž do našcheho wschědneho džěla, kaž je wón tehdom přichol k rybakam pódla Genezarethšeho jěsora. Šhto šo potom štanje, hdyž tón Knjes přichidže? Našch ewangelij wotmołwi: Jesuž chze nam połašac, kať Bóh, móžny Knjes, našche džěło kaž dozŕla našche žyly žiwjenje wodži. Wot Božeho šwjateho žohnowanja šmy wschittžny, kóždy w šwojim powołanju, wotwišni. A dale: Jesuž šam dawa nam wschittkim nowe powołanje; Jesuž woła naž k šwojej šklužbje.“

„Wješ šo nad šlubinu a přichětrěčje šwoje špěče k šojenju“, š tutymi šłowami Jesuž Pětra napomina, do jeho kóžde štuپیšchi. Žyly njewočakanny přichěhod pola Jesuža wot šwojeho předomanja Božeho šłowapšchi Genezarethškim jěsorje k šemštemu wschědnemu džělu. Jesuž chze nam š tym

špójnacž dacž: „Na Boha šo špuschčjeć mamy, hdyž na njeho pohladamy, wón naž pšche wšcho žohnuje. Šhtož šo Bohu šwěru podda, tomu nještanje šo šškoda, a je bjes wšchej štarosće.“ Tohodla je našch Knjes čłowjekow pšchězo tam pntal a šetkal, hdyž džělachu a šo prózowachu, a je jich napominal, šo bnyhu šwěru šwoje wschědne džěło činili, a je jich pšchi tym požohnował; pšchetož Jesuž měješche Božu wótzowštu wolu: Šhtož je Bóh Knjes štworil, to dnybimy wjekele wužiwacž jako šwěrnj hošpodarjo a Boži šklužobnižny w jeho wižniž; dopomócje šo na Lutherowe jašne wukładowanje pře njeho artikla: Ja wěry, šo je mje Bóh štworil še wschěmi štworjenjemi, mi čžělo a dušchu, woczki, wušchi a wschittke štawy, rošom a wschittke myšle dať a hichčje šdžerži... ša čžož wschittko šym ja winojty, jemu šklužicž a jeho pošklučacž. Tohodla prošmy: Našch wschědny šhlěb daj nam džěňša, a prošmy š tym šdobom, šo by nam Bóh daricžel a štworicžel njebiešow a šemje tež našche džěło žohnował. A hdyž šmilny Bóh k nam šlabym a wobohim praji: čžinicž šemju poddanu a šnježčje na rybch w morju a na ptakch pod njebiešami jako šnamjo k mojej podobnosći, njemóžemy ničžo druge čžinicž hač nutrnje prošnyč: „Daj šwěru čžinicž mi, šhtož šo mi čžinicž šklušcha, šhtož moje džěło je a žada twoja dušcha.“ Haj, Bóh je woprawdžje š šnješom nad žylym našchim džělanjom. Tohodla ma wón móž nam tež šažo wšacž, šhtož je nam daril. To dnybješche Pětr našhonicž: „Mištrje, šmy šo žylicžku nóz prózowali a nješmy ničžo našojili.“ — „Šmy šo žylicžku nóz prózowali a nješmy ničžo našojili“, njemóžemy tutu škóržbu pšchězo šažo na žylym šwěčje we wschittich rěčach a lěštotkach a pola wschittlich ludži šlyšec. Bóh Knjes dawa a šdžerži žyly džělo, ale da naž tež, hdyž šo wot njeho wotzušbnjemy, šwój šwjatny hněw šhonicž, šo jeho prošmy: Njekhlošaj mje šurowje, pšchepuščž Božo šylny, njeplacž mi poš šklužbje, ale budž

šeho wubjerka. Jarar Bachmann i Essena, doměrnik posawnowych khorow w Němskej, rěčeske wo „powěsći w kěrľusku zyrkije“. Šešlo posawnowych khorow rěka „Khwalče Knjesa i posawnami“. Tich najwšichša a najšwjecjši nadawt je, wěcnu powěsć wo Božej hnadže a prawdže i instrumentami do hěta wołac. Wo tchaz dujerjow w Němskej ma jako wjebołu kľužbu, khwalbnu kěrľusku spěwac a pschpowědac. Duchowny Alenner-Drježdžanski, wjednik jakskeho mišjonstwa i posawnami, w krotkich słowach wo swojim dźele hwědčeske, kotrej njedha nicžo dale hyc hacy pschpowědanje ewangelija. Wón dopomni na 80lětneho „generala posawništow“, dr. Kuhlowa w Bethelu, kiž hacy do swojeje wysokeje staroby i wulkej nješebicziwošću swoju kľužbu po słowje čini, kiž je šebi sa swoje dźelo wuśwolil: „Ja chcu khwalic štutki Bože“. Posawnowe khory chzedža dženža čyrjoda bēdžerjow hyc, kiž je swojim kěrľuskom wěru pokynja. Tudy je křuch ludoweje zyrkije. Młodži čłowjekoj se wšchitkich stawow luda chzedža se swojimi instrumentami sa Khryštuša hwědčic. Tak rjez wobkřucenje tutych słowow bēše wjebole postrowjenje posawnow: „Ja šo čzi, Božo, džakuju sa wšchitku dobrotu“ a dobnwaršti kěrľusk: „Knjesa khwal, duška“.

Wječorna hudžba bē na naměstnje, hdyž šo Lipsčanske wulłowiki abo maša wotmēwa. Wulka čyrjoda ludži bēše dopočas sa to, šo bēše kľužba posawnow w Lipsku swoje pschpōšnacže namakała. Tež tudy chzychu piškane kěrľuske Boži ewangelij pschpowědac. Mōzne wuśnacže bē, jako na kōnzu šwjedženskeho dnja čyrjoda jenohkōšnje šanješe šobu kěrľusk „Njeh Bohu džakuje šo wutroba wšchych ludži“. — Luther je nēhdy hudžbu šebi tak khwalil: „Musika je rjany lubošny dar Boži. Nicžo na šemi mōžniške njeje, šrudnych wjeboľnych, tšichench trošchtnych čzinic, dnžli hudžba“. — To bēše tež to, šchtož šmy my na dnju posawništow w Lipsku docžatali.

Po šef. L. w M.

Š Bibliju.

Wo Bibliju dže, pschecziwo Bibliji šu a bjes Biblije šu! Bjes Biblije šu — tež šcheczišjenjo! Albo šy Ty i Bibliju, mōj šcheczišjano, moja šcheczišjanka? Šdyž „haj!“ prajish, dħrbich to dopočasac i tym, šo šnajmjenišcha juntrōc i nej nutrošc maich wob tydžen. Š Bibliju! to rēka pať w polnym šmyšlu: Džen kaž džen i Bibliju! A hdyž nēšchto wošebite, njeh czeške, njeh wjebole, njeh šrudžaze, pschindže, šašo i Bibliju, bħrnjež ju tōn džen hižo wjazy křōc w rukomaj mēl!

Šslawny munamakar parnika abo lokomotivy, dr. Wilhelm Schmidt, šapocža a škōnczi kōždy džen i Bibliju. Nicžo a nichtōn jeh w tym njesampli. W nej namaka wōn šwēdkow wēnošcže, wēnošcž šamu. A wēnošcž bē jemu to, šchtož najwšichše. „Šdyž šo mi wēnošcž bliži,“ by wōn rjeť, „škonju ja šo na kōždy pad!“

„... tak šo mōj dom polny budže.“

Kaž došlowo a pschiklad i wulkemu pschirunanju, kotrej je Ješuš Khryštuš powjedať wo wulkej wječori — Luk. 14, 16—24 — a kotrej bē 2. njedželu po Šwj. Trojizy tekst, šda šo nam hyc, šchtož runje w „Säch. Kirchenblatt“ čzo. 25 čzitachmy. Wšy jo tu šajimy, šo by kōždy moht pschirunowac, rošpominac a je wšcheho mudrošcž čžerpac sa žiwjenje.

Wo Indijškej tam piške mišjonški inspektor Lehmann, kotryž njedawno na mišjonškim šwjedženju w Ketlicach přēdowashe a pschednōschowashe. Indijška je dživny kraj, a ma wjele dživneho w pschirodže, mjes twarjenjemi, mjes ludžimi. Wošebith šlaw šu tam ludžo, kotrychž „Baria“ mjenuja, tch, „kotrychž šo

nješmēich dōtknych, i kotrymž nješmēich hyc! Woni šu šwonka hindujskich „kastow“, abo „worichtow“ a tak rjez šajšoreženi. 60 milionow tutych ludži chze nētko je šwjajška šinduišma, t. r. štareho indijšeho pōhanštwia, wuštupic a šo drugej wēre pschisamšnych, a to tohodla, dofelž šu w šandženych lēštwotkach a hacy šem tello njedobreho, šeho, pocžetpili. Nētk prōzuja šo šajšupjerjo wšchych mōžnych nabožinow a tež šcheczišjanštwia, jini dopočasac, šo je jich wēra ta, kotryž dħrbjeli pschisowac, tak na psch. šudhishizy minchojo, šindojjo, Mohamedanojo, Šchajnonowi, indijška šekta, kotraž šwojeho šaložerja Šchajna czešcjuje a na psch. žane mjašo nješ, — šcheczišjenjo a druhy. To, šchtož wjednizy tutych 60 milionow na to wotmošweja, šajimuje.

Mohamedanam šnapšcheczišwja, šo njemōžja pschisowic, šo jich mandželske šawodžete wošolo křodža a šo dħrbja je do wošebithych rumow, kotrej tam „šenana“ mjenuja, šawērac. — Šindam praja woni: „Do pschikhadu mišjonarow njeje šo žadny čłowjek wo naž štaral! Čžajša došcž bħšchže mēli! —

W južnowječornej Indiji, tak šo powjeda, je 2½ milijona tutych ludži na tym, še šcheczišjanškej zyrkiji pschisupic.“ We wulkich šhromadžišnach wobšamšny tam 9 džebatkow, šcheczišjanšku wēru pschijec. Šōhanojo wjedža a čžuja, šo je šo mišjonstwo nad šhudymi a šazpithmi šwilišo, přjedy hacy hewat nichtōn nušu wuhlada; šo by nichtōn šchiveho porša ščiniť, nušy wotpomhac, wo tym hagle rēče njeje.

Wšy šrojumimy, šo pschibližowanje a pschisup tutych milionow mlodym šcheczišjanškim zyrkijam Indijškej njewuprajnje wulke nadawti pschiješe — a tež štrachi, hdyž šo wšcho nješodži sa tajki pschiswal pschihotowac a šarjadowac. Šdyž hdyž, šlaczi sa Indijku a jich mlode zyrkije bibliške šlowo: wjele džela a malo dželacžerjow. — Šole wšcho rošpominajo špōšnacžich, šo maich prošhyc a dobroprošhyc, šo njepšchindže sa našch

Š Lutheroweho duba.

W Lutherowym mēšcže Wittenbergu šu žōnške žōnške towarštwia — my prajimy pola naž nētkole: šcheczišjanka žōnška kľužba — lētdžebatkki doľho šbēraše žōldže Lutheroweho duba a je šadžake a šchtomili pľodžile, je šwēru a špřōzniwje hladajo. Nēhdy 2 metraj wyšoke šu je pschedawake, a šchtož wušhřkowachu, dawachu Guštan-Adolffemu towarštwu. Wušhřť bu sa wošebite nadawti tuteho towarštwia našōženy, tak wošebje sa tši šwony sa nēmsku ewangelšku zyrkij w Romje, kotraž bu 1922 pošwjecžena.

Š pschedawanjow tutych mlodych Lutherowych dubow šu Wittenbergške žony je swojim dohladowarjom, šararjom Herrmannom, lētdžebatkki doľho ewangelške dželo w rošpřōschenju šwēru podpjerake. Ša to šo jim Guštan-Adolffške towarštwo džakuje. — Š tuteho škutkowanja špōšnawamy, kať wšchelatore pucže šu, duzy po kotrychž mōžesh pomhac — hdyž chzech. Šdyž chzech, — haj w tym tčzi wšcho. Šdžej je wola, tam je tež pucž! tak šo hušo praji. To šlaczi tež tu! Šdže pať je wola sa tajke škutkowanje? Tam, hdyž je lubošc i Ješušej Khryštušej.

Šnutsšowne mišjonstwo.

Šslušich dħ a dħ mēnjenje, šo je dželo šnutsšowneho mišjonštwia wo wjele pomjenšchene pod nowymi wobštejnosčemi. Ale žiwjenje kaťej je, čzi praji, šo tomu tak njeje. Wēšo šu nēkotre džela a nadawti šo pomjenšchile, tak na psch. šajšaranje potřebnych i jēdžu, ša to pať je druhdže džela wjazy.

Na wulkej šlownej konferenzy Neudettelsauskeho wššawa diakonššow wošjewi rektor wuštawa, šo je šo porňjo

